

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 3/02-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. augusta 2002 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. N., bytom V. O., K., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu v Trnave sp. zn. 18 P 218/92 z 27. apríla 1998, rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 Co 208/98 z 9. septembra 1998, uznesením Okresného súdu v Trnave sp. zn. 9 Er 1156/00 z 11. decembra 2000, uznesením Okresného súdu v Trnave sp. zn. 20 P 218/92 z 25. októbra 2001 a nečinnosťou Okresného súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 20 P 218/92, za účasti Okresného súdu v Trnave a Krajského súdu v Trnave, a takto

r o z h o d o l:

Sťažnosť Ing. J. N. v časti namietajúcej porušenie čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu v Trnave sp. zn. 18 P 218/92 z 27. apríla 1998, rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 6 Co 208/98 z 9. septembra 1998, uznesením Okresného súdu v Trnave sp. zn. 9 Er 1156/00 z 11. decembra 2000 a uznesením Okresného súdu v Trnave sp. zn. 20 P 218/92 z 25. októbra 2001 o d m i e t a ako podanú oneskorene.

Vo zvyšnej časti sťažnosť o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e:

I.

Ing. J. N., bytom V. O., K. (ďalej len „sťažovateľ“), namietol v sťažnosti doručenej Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. júla 2002 porušenie svojich základných práv podľa čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ku ktorému malo dôjsť rozsudkom Okresného súdu v Trnave (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 18 P 218/92 z 27. apríla 1998, rozsudkom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 6 Co 208/98 z 9. septembra 1998, uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 1156/00 z 11. decembra 2000 a uznesením okresného súdu sp. zn. 20 P 218/92 z 25. októbra 2001. Sťažovateľ zároveň namieta, že označenými súdnymi rozhodnutiami boli porušené aj viaceré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd rozhodnutím vyslovil, že došlo k porušeniu jeho vyššie označených základných práv, zrušil napadnuté rozhodnutia a okrem toho zároveň žiada, aby mu ústavný súd priznal „náhradu za porušenie základných práv a slobôd v čiastke 100 000 Sk“. Navyše sa sťažovateľ domáha aj zrušenia rozhodnutia krajského súdu sp. zn. 8 Co 14/02 z 12. februára 2001, ktorým bolo odmietnuté jeho odvolanie proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 18 P 218/92. Týmto uznesením zamietol súd prvého stupňa návrh sťažovateľa na obnovu konania o zníženie výživného. Napokon sťažovateľ žiada, aby ústavný súd pozastavil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu sp. zn. 29 P 218/92 zo 16. januára 1996, ktorým bolo rozhodnuté o zvýšení jeho vyživovacej povinnosti, ktorú má voči svojej maloletej dcére.

Osobitným podaním doručeným ústavnému súdu zároveň so sťažnosťou sťažovateľ požiadal, aby mu bol v konaní pred ústavným súdom ustanovený právny zástupca poukazujúc na to, že je nezamestnaný a jeho príjmy z poľnohospodárskej činnosti vykonávanej mimo podnikania sú na hranici, resp. pod hranicou životného minima.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľa prerokoval na neverejnom zasadnutí a preskúmal ju zo všetkých hľadísk uvedených v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené alebo podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

V súlade s doterajšou judikatúrou ústavného súdu (napr. I. ÚS 50/01, II. ÚS 109/02) je predmetom predbežného prerokovania iba rozhodovanie o návrhu vo vzťahu k základným právam alebo slobodám, porušenie ktorých sa namieta.

Z toho dôvodu ústavný súd v rámci predbežného prerokovania skúmal predovšetkým to, či podaná sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená, resp. či nejde o sťažnosť podanú oneskorene, teda či neexistujú tieto dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Jednou zo zákonných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako oneskorene podanej (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde odpustiť jej zmeškanie.

K porušeniu základných práv sťažovateľa označených v jeho sťažnosti malo podľa neho dôjsť rozsudkom okresného súdu sp. zn. 18 P 218/92 z 27. apríla 1998, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 208/98 z 9. septembra 1998, uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 1156/00 z 11. decembra 2000 a uznesením okresného súdu sp. zn. 20 P 218/92 z 25. októbra 2001. Sťažovateľ k svojej sťažnosti predložil napadnuté rozhodnutia bez vyznačenia ich právoplatnosti. Zo stanoviska o stave konania, ktoré si ústavný súd vyžiadal od okresného súdu a ktoré mu bolo doručené 12. augusta 2002 aj s pripojeným právoplatným rozsudkom č. k. 18 P 218/92-120, právoplatným uznesením č. k. 20 P 218/92-208, a tiež z obsahu sťažnosti a pripojených príloh mal ústavný súd za dostatočne preukázané podanie sťažnosti sťažovateľom na ústavný súd po uplynutí zákonom stanovenej dvojmesačnej lehoty.

Ústavný súd preto na predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie čl. 12 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1, čl. 35 ods. 1, čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 a čl. 144 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu sp. zn. 18 P 218/92 z 27. apríla 1998, rozsudkom krajského súdu sp. zn. 6 Co 208/98 z 9. septembra 1998, uznesením okresného súdu sp. zn. 9 Er 1156/00 z 11. decembra 2000 a uznesením okresného súdu sp. zn. 20 P 218/92 z 25. októbra 2001 podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako podanú oneskorene.

Sťažovateľ ďalej namietal nečinnosť okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 P 218/92 vo veci jeho návrhu zo 17. decembra 1999 uvádzajúc, že od podania návrhu neboli vo veci vykonané žiadne úkony, v dôsledku čoho došlo k porušeniu jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh ústavný súd zistil, že okresný súd rozsudkom sp. zn. 18 P 218/92 z 27. apríla 1998 rozhodol o návrhu sťažovateľa, ktorým sa domáhal zníženia výživného na svoju maloletú dcéru od marca 1996 zo sumy 1 800 Sk na sumu 300 Sk mesačne, tak, že jeho návrh zamietol. Krajský súd 9. septembra 1998 rozhodnutím sp. zn. 6 Co 208/98 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Dňa 29. januára 2001 podal sťažovateľ návrh na obnovu konania, ktorý bol okresným súdom 25. októbra 2001 zamietnutý. Sťažovateľ podal proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa odvolanie, ktoré krajský súd uznesením z 12. februára 2002 odmietol. Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2002.

Tieto zistenia potvrdzujú aj predložené rozhodnutia a stanovisko okresného súdu, z ktorého ďalej vyplýva, že sťažovateľ podával na viaceré štátne orgány rôzne podania, ktoré boli postúpené okresnému súdu a z ktorých obsahu bolo zrejmé, že sa stále domáha obnovy konania vo veci zníženia výživného na maloletú dcéru. V závere stanoviska okresného súdu sa napokon konštatuje, že „v prípade, ak sťažovateľ nebude v budúcnosti schopný plniť si vyživovaciu povinnosť, nič mu nebráni, aby si znovu podal návrh na zníženie výživného“.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00) sa ochrana základnému právu vrátane základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušenie základného práva označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade všeobecnými súdmi) ešte trvalo. Ak v čase, keď došla sťažnosť ústavnému súdu, už nedochádza k porušovaniu namietaného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú

(§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde) bez ohľadu na to, z akých dôvodov skončilo toto porušovanie.

Sťažovateľ v danom prípade v sťažnosti, ktorá bola ústavnému súdu doručená 26. júla 2002, namietol porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, hoci konanie, v ktorom malo dochádzať k prietahom, bolo rozhodnutím, ktoré nadobudlo právoplatnosť 2. marca 2002 právoplatne ukončené (pozri vyznačenie právoplatnosti na prvostupňovom uznesení), a teda v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu porušovanie základného práva sťažovateľa v konaní pred všeobecným súdom už netrvalo.

Tento skutkový stav bol základom pre záver ústavného súdu, že sťažnosť je zjavne neopodstatnená. Z toho dôvodu ústavný súd sťažnosť v časti namietajúcej nečinnosť okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 P 218/92 odmietol už po jej predbežnom prerokovaní (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, ústavný súd už o žiadosti sťažovateľa o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ním nerozhodoval.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. augusta 2002